Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister voor Rechtsbescherming

Directie
Eigenaarsadvisering

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
30 mei 2023

Ons kenmerk
4685351

nota

Opvolging signaal over rapporten van de ADR, in relatie tot Justis en DigiD

1. Aanleiding

Op 14 maart heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over een signaal dat betrekking had op mogelijk aangepaste rapporten van de Auditdienst Rijk (ADR), in relatie tot de dienst Justis en DigiD. Gedurende het onderzoek kwam naar voren dat mogelijk ook manipulatie had plaatsgevonden bij de rapporten over Suwinet. De reikwijdte van het onderzoek is daarmee uitgebreid. Met deze brief informeert u de Tweede Kamer over de uitkomsten van het forensische digitaal onderzoek door Fox IT dat heeft plaatsgevonden. Er vindt nog onderzoek plaats naar de risico's en kwetsbaarheden en hoe dit heeft kunnen plaatsvinden. Omdat deze onderzoeken nog niet zijn afgerond, en het de vraag is of dat voor het zomerreces lukt, is het advies om deze brief op korte termijn aan de Tweede Kamer te verzenden.

2. Geadviseerd besluit

Bijgevoegde brief, inclusief managementsamenvatting van het rapport, aan de Tweede Kamer te verzenden.

3. Kernpunten

Uit het digitaal forensisch onderzoek door Fox IT blijkt dat tussen 2018 en 2022 acht DigiD-rapporten zijn aangepast of nagemaakt. Voor de aanpassingen in deze rapporten geldt in essentie dat oordelen van "Voldoet niet" veranderd zijn naar "Voldoet". Naast de DigiD-rapporten blijkt uit het onderzoek dat ook enkele door ADR opgestelde auditrapportages met betrekking tot Suwinet zijn aangepast of nagemaakt. In deze Suwinet-rapporten zijn bevindingen verzwakt of weggelaten.

Op basis van de bevindingen in het onderzoek acht Fox-IT het aannemelijk dat de wijzigingen in de documenten met het gebruikersaccount van één medewerker zijn uitgevoerd. In het onderzoek zijn géén digitale sporen aangetroffen die aantonen dat andere gebruikers, anders dan de betrokken medewerker, op de hoogte zijn geweest van aanpassingen in de rapporten, of betrokken zijn geweest bij het aanpassen of namaken van de rapporten.

Na zorgvuldig onderzoek zijn maatregelen genomen richting de medewerker. De medewerker is niet meer werkzaam bij de Rijksoverheid.

4. Toelichting

Inmiddels hebben diverse (her)audits op de betreffende systemen plaatsgevonden. Er lijkt geen sprake te zijn dat zich grote risico's of kwetsbaarheden hebben voorgedaan. Het nog lopende deelonderzoek van Fox IT moet dit definitief uitsluiten. Op basis van dit incident herijkt de ADR hun processen bij de (DigiD) audits, vooral het proces van hoor en wederhoor (met bewerkbare documenten). Daarnaast doet Fox IT nader onderzoek (fase 3) hoe dit 5 jaar lang onopgemerkt heeft kunnen blijven. Verdere vervolgacties worden op de conclusies van dit rapport gebaseerd.

4.1 Politieke context

U heeft op 14 maart de Tweede Kamer geïnformeerd over een signaal, toen was nog geen uitgebreid onderzoek gedaan.

4.2 Juridische overwegingen

BZK en Logius zijn voornemens aangifte te doen tegen de betreffende medewerker.

4.3 Krachtenveld

- Justis is een dienst van JenV en verstrekt, middels de informatie uit DigiD, Verklaringen omtrent Gedrag (VOG's);
- Logius is de beheerder van DigiD;
- BZK is de eigenaar van Logius;
- De Auditdienst Rijk (ADR) onderzoekt jaarlijks de DigiD aansluitingen;
- De Justitiële ICT organisatie (JIO) is een dienst van JenV en beheert informatiesystemen voor Justis, waaronder werkplekken;
- SSC-ICT beheert ook informatiesystemen voor Justis, waaronder servers waarop de aansluiting van DigiD draait;
- SZW is de eigenaar van een aantal organisaties dat Suwinet gebruikt, Justis gebruikt Suwinet om inzage te krijgen in persoonsgegevens;
- Bureau Integriteit van DJI is betrokken om de betreffende medewerker te horen.

4.4 Strategie

Wanneer de andere twee rapporten van Fox IT gereed zijn, kunt u ook deze uitkomsten delen met de Tweede Kamer.

4.5 Afstemming

De inhoud van deze brief is afgestemd met Justis, de ADR, BZK, Logius en het ministerie van SZW voor wat betreft het deel over Suwinet.

4.6 Communicatie

Naar aanleiding van uw brief van 14 maart heeft o.a. het Financieel Dagblad een klein artikel gewijd aan dit incident. DCOM is aangehaakt.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het rapport van Fox IT wordt niet in zijn geheel openbaar gemaakt om de volgende redenen:

- De privacy van de betrokken medewerker van FOX IT en andere betrokkenen en organisaties, waaronder medewerkers van de Justitiële ICT organisatie;

– Het rapport geeft kwaadwillenden volledig inzicht in (kwetsbare) processen van de overheidspartijen

Het delen van de managementsamenvatting is in afstemming met betrokken partijen en geeft de essentie van de uitkomsten van het onderzoek weer.

Directie Eigenaarsadvisering

Datum
30 mei 2023

Ons kenmerk
4685351